

REFERAT Udvalget for Kultur, Fritid og Turisme - 2022-2025 d. 05-05-2025

Mødedato Mandag d. 05. maj 2025 kl. 17:00

Mødested Mødelokale 4, Rådhuset i Allerslev

Mødedeltagere Sine Gormsen, Thomas Bisgaard, Carsten Helles Rasmussen, Tina Lykkegaard Marker, Lars Kimer Mortensen, Ida Dyhr

Indholdsfortegnelse

KFT - Godkendelse af dagsorden.....	3
KFT - Orientering maj 2025.....	4
KFT - Nye retningslinjer for tilskud til træner, leder og instruktøruddannelse.....	5
KFT - Data om borgernes idræts- og motionsvaner.....	7
KFT - Analyse af fritidspas.....	9
KFT - Evaluering af Anlægspuljen.....	13
KFT/BU - Juniormesterlæreordning.....	16
EKL/KFT/SSÆ/BU/TMB/JAI - Forventet regnskab 1 - 2025.....	19
KFT - Eventuelt.....	23
KFT - Godkendelse af referat.....	24

Punkt 1: KFT - Godkendelse af dagsorden

Beslutning

Godkendt.

Punkt 2: KFT - Orientering maj 2025

24-007871

Beslutning

Taget til orientering.

Resumé

A. Program for udvalgets tematur

På udvalgsrådet i marts 2025 besluttede udvalget for Kultur, Fritid & Turisme, at der skulle planlægges en tematur med besøg på Kulturens Analyseinstitut, koblet med besøg på INSP! og Rockmuseet. Administrationen har planlagt tematuren til den 2. juni 2025 med følgende program (med forbehold for ændringer):

Program

10.30 - 11.30 Besøg på Ragnarock

12.00 - 12.30 Frokost

12.30 - 14.00 Besøg hos INSP!

14.15 - 16.15 Besøg på Kulturens Analyseinstitut

16.30 - 17.00 Besøg i Byens Hus

17.00 - 19.00 Udvalgsrådsmøde i Byens Hus

Punkt 3: KFT - Nye retningslinjer for tilskud til træner, leder og instruktøruddannelse

25-001661

Beslutning

Godkendt.

Resumé

En arbejdsgruppe under Folkeoplysningsudvalget har lavet et forslag til nye retningslinjer for træner-, leder- og instruktøruddannelse, og på Folkeoplysningsudvalgets møde den 13. marts 2025 blev det besluttet at indstille til Udvalget for Kultur, Fritid & Turisme, at retningslinjerne ønskes ændret.

Blandt de foreslåede ændringer er bl.a. en forhøjelse af det maksimale tilskud, en begrænsning på forplejning og tilskud til transport for trænere under 25 år.

Der skal i denne sag tages stilling til, om de nye retningslinjer kan godkendes.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at de nye retningslinjer for tilskud til træner-, leder- og instruktøruddannelse godkendes.

Beslutningskompetence

Udvalget for Kultur, Fritid & Turisme.

Sagsfremstilling

På Folkeoplysningsudvalgets møde i december 2024 behandlede udvalget ansøgninger til træner-, leder- og instruktøruddannelse, som er en tilskudsordning, hvor foreninger kan få tilskud til de kurser, deres trænere og ledere har været på i det forløbne år. På samme møde besluttede udvalget at nedsætte en arbejdsgruppe, som skulle kigge på, om retningslinjerne skulle tilpasses.

Arbejdsgruppen kom frem til, at retningslinjerne med fordel kan opdateres og udarbejdede samtidig et forslag til nye retningslinjer. På Folkeoplysningsudvalgets møde den 13. marts 2025 blev forslaget drøftet, og det blev besluttet at indstille til Udvalget for Kultur, Fritid & Turisme, at retningslinjerne bliver ændret.

De primære ændringer i forslaget er, at:

- det maksimale tilskud forhøjes fra 50 % til 75 % (under forudsætning af, at det samlede tilskud kan dækkes inden for puljens rammer).
- trænere under 25 år kan få tilskud til transport.
- der kan maksimalt udbetales 5.000 kr. pr. træner.
- man kan maksimalt få et tilskud på 50 kr. pr. deltager til forplejning, når kurset holdes i egne lokaler.

Der er derudover enkelte tilpasninger af formuleringerne.

Administrationens vurdering

Det er administrationens vurdering, at det er en fordel, at der tilføjes en begrænsning på, hvor meget tilskud der gives til forplejning, da det nogle år har været en større post, og det er ikke hovedformålet med puljen.

Det er desuden en fordel, at unge under 25 kan få tilskud til transport til uddannelse.

Det vurderes, at der med den nuværende mængde af ansøgninger formentlig ikke vil være budget til at give meget mere end 50 % i tilskud til kurserne, men da antallet af ansøgninger varierer fra år til år, kan der nogle år være ansøgninger, der vil få bevilliget et højere tilskud.

Administrationen er særligt opmærksom på, at trænerne også skal uddannes til at kunne arbejde med børn med særlige behov, skadesramte der vender tilbage til sporten, mennesker der har brug for fællesskaber m.m.

Administrationen foreslår, at de nye retningslinjer godkendes.

Økonomi og finansiering

Der var i 2024 afsat i alt 61.186 kr. til træner-, leder- og instruktøruddannelse på bevilling 2.10.14 fritidsaktiviteter mv. under folkeoplysningsloven. Der var ansøgninger for 58.041 kr. inden for de nuværende retningslinjer.

Bilag

Bilag 1 - Forslag til nye retningslinjer samt nuværende retningslinjer

Punkt 4: KFT - Data om borgernes idræts- og motionsvaner

25-003130

Beslutning

Drøftet.

Resumé

På udvalgsrådet den 2. december 2024 fik udvalget en status på bevægelsesindsatser, og i den forbindelse blev der rejst spørgsmål om mulighederne for at koble data om borgernes motionsvaner sammen med bevægelsesindsatserne.

Administrationen har undersøgt mulighederne for at igangsætte disse undersøgelser og præsenterer i denne sag to bud på undersøgelser til drøftelse.

Indstilling

Direktionen indstiller

1. at udvalget drøfter muligheden og behovet for at igangsætte undersøgelser af borgernes idræts- og motionsvaner.

Beslutningskompetence

Udvalget for Kultur, Fritid & Turisme.

Sagsfremstilling

Motionsvaneundersøgelser bidrager med viden om borgernes idræts- og motionsvaner. Dermed kan der dannes et datagrundlag, som kan danne baggrund for at for at vurdere, hvordan disse vaner udvikler sig over tid.

Formålet med en undersøgelse er at skabe et solidt datagrundlag for den videre udvikling af kommunens idræts- og bevægelsesindsatser. Undersøgelserne kan enten have kvantitativ karakter, hvor borgernes vaner og deltagelse kortlægges bredt, eller en kvalitativ karakter, hvor der arbejdes i dybden med borger- og interessenperspektiver inden for udvalgte indsatsområder.

Hvis undersøgelsen gentages regelmæssigt, kan den give et kontinuerligt indblik i borgernes aktivitetsniveau, præferencer og barrierer for deltagelse, som giver mulighed for mere målrettet prioritering og tilpasning af kommunens indsatser på bevægelsesområdet – både strategisk og praktisk. På den måde kan tilgangen understøtte ambitionen om, at endnu flere borgere deltager i aktive fællesskaber og oplever bevægelse som en naturlig del af hverdagen. Det vil desuden give mulighed for at følge udviklingen over tid og dokumentere effekter.

Lejre Kommune har modtaget to overordnede tilbud på gennemførelse af motionsvaneundersøgelser – fra hhv. MBC (Moos Bjerre Consultants), som tidligere har lavet undersøgelser i regi af Bevæg dig for livet, og fra IDAN (Idrættens Analyseinstitut).

Der er mulighed for at vælge:

- En større kvantitativ undersøgelse, som kan gennemføres med forskellige grader af kommunal medvirken og økonomi.
- En kvalitativ evaluering, der går i dybden med borgeres oplevelser og motiver i forhold til deltagelse i idræt og bevægelse.
- Kombinationer af kvantitative og kvalitative metoder, hvor den kvalitative del fungerer som et supplement og perspektiverer de overordnede tendenser.

MBC tilbyder både en model, hvor de står for hele processen, samt en model med kommunal medvirken til dataindsamlingen. Derudover tilbyder de en kvalitativ, interviewbaseret undersøgelse med fokus på succeshistorier og potentialer.

IDAN tilbyder en samlet kvantitativ undersøgelse af både børn og voksne, med mulighed for at tilkøbe kvalitative elementer og digital post-udsendelse. IDAN's model giver mulighed for genbrug af metoder ved fremtidige spørgeskemaundersøgelser, hvilket potentielt kan reducere omkostningen, hvis undersøgelsen gentages.

Undersøgelserne kan således anvendes både som strategisk planlægningsredskab og som evaluering og kvalificering af eksisterende eller kommende idrætsindsatser.

Administrationens vurdering

Motionsvaneundersøgelserne vil kunne give et aktuelt og datadrevet grundlag for at følge udviklingen i borgernes idræts- og motionsvaner over tid. En frekvens på hvert tredje år – eksempelvis i slutningen af første år i hver valgperiode – vil gøre det muligt at identificere tendenser og eventuelle behov for justeringer i indsatsen på bevægelsesområdet.

Kombinationen af kvantitative data med kvalitative indsigter vil desuden kunne belyse de mere nuancerede aspekter af borgernes bevægelsesvaner, herunder motivation og barrierer, og dermed bidrage til en mere helhedsorienteret forståelse af effekten af igangsatte indsatser.

Økonomi og finansiering

Hvis udvalget ønsker, at der udføres undersøgelser af borgernes idræts- og motionsvaner, er det nødvendigt, at udgiften indarbejdes i budgettet, da det vil være vanskeligt at afholde udgiften indenfor de allerede afsatte midler, afhængig af hvilken model, der vælges.

En undersøgelse som den, der blev foretaget under Bevæg dig for livet, vil koste 120.000 kr., hvis MBC står for hele undersøgelsen, og 60.000 kr., hvis Lejre Kommune står for dataindsamling. En kvalitativ undersøgelse med interviews af en række interessenter vil koste 50.000 kr.

En kvantitativ undersøgelse af idræts- og motionsvaner udført af IDAN vil koste 160-180.000 kr., afhængig af om IDAN eller Lejre Kommune står for udsendelsen. En kvalitativ evaluering med interviews af en række interessenter vil koste 80.000 kr.

Punkt 5: KFT - Analyse af fritidspas

25-003200

Beslutning

Indstillingen anbefales.

Resumé

I tillægsaftalen til budget 2025 fremgik det, at der skulle udarbejdes en "analyse af behovet og mulighederne for indførelse af fritidspas for børn og unge op til 18 år, hvor familieindkomsten ikke rækker til udgifter forbundet med deltagelse i fritidslivet. Administrationen skal som en del af analysen indhente viden om praksis og virkningerne i andre kommuner ift. målet om øget deltagelse fra de berørte børn og unge. Analysen skal også indeholde mulige modeller og tilhørende udgiftsniveau til brug ved budgetlægningen for 2026".

I denne sag præsenteres analysen til efterretning. Med udgangspunkt i erfaringer fra andre kommuner samt data fra Lejre Kommune har administrationen udarbejdet fire modeller for fritidspas med forskellige grader af tilskud og andre understøttende tiltag. Modellerne koster mellem 100.000 kr. og 345.000 kr. årligt afhængigt af, hvad der gives tilskud til, og hvor højt det maksimale tilskud er. Den dyreste model har desuden en fritidsvejleder indarbejdet.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at analysen tages til efterretning.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen.

Sagsfremstilling

Børns Vilkår's rapport "Børns Fritidsliv" fra 2025 viser, at børn, der dyrker fritidsaktiviteter, har højere livstilfredshed, større skoleglæde og oplever mindre ensomhed. I Trivselskommissionens afrapportering er en række anbefalinger, der vedrører børns fritidsliv og deres kontakt med foreningslivet. Der er lagt vægt på, at deltagelse i og tilknytning til fællesskaber har afgørende betydning for børns og unges trivsel, blandt andet fordi givende fællesskaber kan modvirke ensomhed, give en følelse af at høre til, give social støtte, styrke relationelle kompetencer og skabe mening.

Trivselskommissionen anbefaler bl.a. på fritidsområdet, at alle børn og unge har en fritidsaktivitet sammen med andre, og at alle kommuner har en fritidspasordning. Kommissionen opfordrer til, at kommunerne sikrer økonomisk støtte til kontingenter og udstyr suppleret med fritidsvejledning efter behov, og at der er tilbud målrettet underrepræsenterede grupper.

Lovhjemmel til etablering af fritidspas findes i Barnets lov § 35, som angiver, at Kommunalbestyrelsen som led i det forebyggende arbejde kan beslutte at tilbyde økonomisk støtte til fritidsaktiviteter til børn og unge, der har behov for særlig støtte.

Et fritidspas er en ordning, der skal sikre, at alle børn og unge har mulighed for at deltage i fritidsaktiviteter, uanset deres familiers økonomiske og sociale situation. Fritidspas kan bl.a. dække udgifter til medlemskontingent og udstyr i forbindelse med deltagelse i fritidsaktiviteter, fx fodboldstøvler.

På baggrund af ønsket om en analyse af behov samt muligheder for at indføre fritidspas i Lejre Kommune har administrationen indhentet erfaringer om fritidspas fra en række andre kommuner, herunder Frederikssund og Odsherred. Der er desuden indhentet viden om den relevante målgruppe blandt borgere i Lejre Kommune.

Erfaring fra andre kommuner

Der er stor variation i, hvordan andre kommuner organiserer og administrerer fritidspas. I nogle kommuner er det fagpersonale, der kan søge på vegne af familien, mens det i andre tilfælde er familien selv, der søger fritidspas. I flere kommuner kan foreningerne søge om fritidspas på vegne af barnet. I nogle kommuner skal familien visiteres, mens andre baserer tildelingen på objektive økonomiske faktorer. En del kommuner anvender en kombineret model, hvor fritidspas kan tildeles, hvis enten de økonomiske eller sociale kriterier er opfyldt – eller begge. Der er også stor forskel fra kommune til kommune på, hvad fritidspasset dækker økonomisk, og hvorvidt der er etableret supplerede støtteordninger som fritidsvejledning og/eller en følgeordning.

Kort før påske offentliggjorde Idrættens Analyseinstitut en rapport om kommunernes erfaringer med fritidspasordninger. Oplysninger fra denne rapport er derfor ikke indarbejdet i analysen, men administrationen vil tage afsæt i den nye viden, hvis det besluttes at etablere en fritidspasordning i Lejre Kommune. Rapporten viser, at 85 kommuner i 2024 har en fritidspasordning, og at 37 af disse også har ansat en kommunal fritidsvejleder. Kommuner med fritidsvejledning uddeler i gennemsnit 12 fritidspas flere pr. 10.000 indbyggere end kommuner uden vejledning. Erfaringerne fra kommunerne viser også, at fritidspasset i sig selv som økonomisk hjælp langt fra fører til, at familier med behov benytter sig af muligheden, men at selve vejlederfunktionen og arbejdet med at fortælle og gøre opmærksom på muligheden, og måske ligefrem opfordre familier til at benytte sig af tilbuddet, kan være centralt. Generelt tildeler kommunerne fritidspas på baggrund af en tillidsbaseret tilgang, hvor familiernes økonomi ikke bliver kontrolleret. Analysen viser, at de hyppigste modtagere af fritidspas er børn i alderen 7-12 år - særligt fra familier på overførselsindkomst eller med ikke-vestlig baggrund, mens det ses som en udfordring at rekruttere unge i alderen 13-18 år til fritidsaktiviteter. Kommunerne nævner en række fremadrettede fokusområder, herunder behovet for at sikre, at der er egnede og inkluderende fritidsaktiviteter samt muligheden for at tildele støtte til fritidsaktiviteter som musik, der ofte er organiseret kommunalt.

Målgruppeafdækning

Det er vanskeligt at vurdere, hvor stor målgruppen for en fritidspas-ordning er i Lejre Kommune, da det ikke er muligt at trække statistik over, hvor mange familier med en bestemt indkomst, der har børn. Trækker man data på økonomisk friplads i daginstitutioner og SFO, er der 457 børn, som får mindst 50 % økonomisk friplads, og heraf er der 199 børn, som har fuld økonomisk friplads. Disse tal dækker kun over børn fra SFO-alderen og ned, mens et fritidspas typisk vil dække op til 18 år. Der er 6510 børn og unge mellem 1 og 18 år i Lejre Kommune i 1. kvartal 2025.

Familierådgivningen oplyser, at de gennem en årrække har oplevet et behov for at kunne give tilskud til foreningsdeltagelse enten på grund af økonomiske eller sociale udfordringer.

Fire modeller

Administrationen har i vedlagte analyse beskrevet fire modeller, hvor der tages udgangspunkt i, at tilskud gives til familier med en husstandsindkomst under 420.390 kr. årligt, hvilket er grænsen for 50 % økonomisk friplads fastsat af Børne- og Undervisningsministeriet.

Der er taget udgangspunkt i en tillidsbaseret ordning, hvilket betyder, at familiens økonomiske og sociale forudsætninger ikke undersøges i forbindelse med bevilling, men at der kan tages stikprøver for at minimere risiko for snyd. En sådan ordning vil dels gøre det nemt for familier at søge, dels vil det ikke være lige så resursekrævende at håndtere administrativt. Netop kommunens resurseforbrug til administrationen af ordningen er noget af det, der udfordrer i andre kommuner.

Der lægges op til, at fritidspas kan søges af familien på baggrund af deres økonomi, men at fagpersonale med tilknytning til barnet også kan søge på baggrund af sociale faktorer.

Model 1: Tilskud til kontingent i forening. Budget 100.000

I denne model gives alene tilskud til kontingent i en forening i Lejre Kommune. Der bevilliges op til 1.500 kr. om året til en aktivitet. Med et budget på 100.000 kr. vurderes det, at omkring 100 børn kan hjælpes i gang.

Model 2: Tilskud til kontingent, udstyr og stævner. Budget 150.000 kr.

I denne model gives både tilskud til kontingent i en forening i Lejre Kommune samt til indkøb af udstyr samt deltagelse i stævner. Der bevilliges op til 1.500 kr. om året til kontingent, maksimalt 500 kr. om året til udstyr og 500 kr. til deltagelse i stævner mv. Med et budget på 150.000 kr. vurderes det, at omkring 100 børn kan hjælpes i gang.

Model 3: Tilskud til kontingent i forening, musik, billed- og ungdomsskole, samt udstyr og stævner. Budget 190.000 kr.

I denne model gives tilskud til kontingent i en forening eller Lejre Musik-, Billed- og Ungdomsskole samt til indkøb af udstyr, leje af instrumenter samt deltagelse i stævner mv. Der bevilliges op til 2.500 kr. om året til kontingent, da musik- og billedskoleholdene er dyrere end hovedparten af foreningskontingenterne. Derudover kan der bevilliges maksimalt 500 kr. om året til udstyr (dog 1.500 kr. til leje af instrument) og 500 kr. om året til stævner. Med et budget på 190.000 kr. vurderes det, at omkring 100 børn kan hjælpes i gang.

Model 4: Tilskud til kontingent og udstyr samt fritidsvejledning, Budget 345.000 kr.

I denne model gives både tilskud til kontingent i en forening, Lejre Musik- Billed- og Ungdomsskole samt til indkøb af udstyr, leje af instrumenter samt deltagelse i stævner mv. Der bevilliges op til 2.500 kr. om året til kontingent. Derudover kan der bevilliges maksimalt 500 kr. om året til udstyr (dog 1.500 kr. til leje af instrument) og 500 kr. om året til stævner.

Derudover ansættes en fritidsvejleder på 10 timer ugentligt, og alle familier, uanset behovet for fritidspas, kan få støtte via fritidsvejlederen. For børn, som har fået bevilliget et fritidspas, hjælper fritidsvejlederen med at finde den rette aktivitet og med den efterfølgende dialog for at sikre, at barnet får en god opstart.

Med et årligt budget på 345.000 kr. vurderes det, at der kan gives tilskud til omkring 100 børn. Fritidsvejlederen vil kunne hjælpe de 100 børn, der søger fritidspas, og derudover en række andre familier, som har brug for hjælp til at komme i gang, men hvor der ikke er økonomiske barrierer. Fritidsvejlederen kan desuden arbejde netværksbaseret for at udbrede ordningen både i foreninger, familier og hos fagpersonale.

Administrationens vurdering

Administrationen vurderer, at et fritidspas kan være med til at understøtte, at flest mulige børn og unge i Lejre Kommune får mulighed for at deltage i fritidsaktiviteter, som giver dem en aktiv og meningsfuld fritid, hvor de indgår i givende fællesskaber. Et fritidspas kan dermed bidrage til at mindske uligheden i adgangen til fritidsaktiviteter.

I forbindelse med kontanthjælpsreformen træder et nyt fritidstillæg til kontanthjælpsmodtagere i kraft. Fritidstillægget er på 450 kr. pr. barn pr. måned og modtageren skal dokumentere, at mindst en tredjedel af pengene er brugt på barnets fritidsliv, fx sportsaktiviteter, kulturtilbud for børn, skoleudstyr mv. Fritidstillægget vil formentlig gøre behovet for en fritidspas-ordning mindre end hidtil, men det er administrationens vurdering, at der stadig vil være familier, som har behov for tilskud til fritidsaktiviteter. Enten fordi de ikke er kontanthjælpsmodtagere, eller fordi de bruger fritidstillægget på fx skoleudstyr eller kulturelle oplevelser.

Det er endnu ikke besluttet, hvordan fritidstillægsordningen skal administreres i Lejre Kommune, og en eventuel fritidspas-ordning skal derfor koordineres med kontanthjælpsområdet.

Erfaringen fra andre kommuner er, at det kan være en resursekrævende opgave at administrere en fritidspas-ordning. Det er administrationens vurdering, at opgaven minimeres med en tillidsbaseret ordning, men at der fortsat vil være et resursetræk på administrationen på op til et par timer om ugen, afhængig af antallet af ansøgninger. Det ligger dog i forlængelse af indsatsområderne i Handleplanen for Idræts- og Bevægelsespolitikken.

Administrationen vurderer, at der også kan være andre metoder til at understøtte sårbare børns deltagelse i fritidslivet. Fx kan etableres en 'certificeringsordning', der giver motiverede foreninger uddannelse og viden i forhold til at udvikle deres børne- og ungehold til at rumme sårbare børn og unge. Til en sådan certificeringsordning kunne der med fordel følge et kommunalt tilskud, som anerkender foreningen for deres arbejde og kompenserer dem for udgifter ved at have en bedre normering af trænere.

Økonomi og finansiering

Det er administrationens vurdering, at udgiften til de beskrevne modeller vil være:

Model	Tilskud kontingent	Tilskud udstyr	Tilskud til musik- og billed- ungdomsskole	Fritids- vejledning	Maks. årligt tilskud til kontingent	Anslået samlet årlig pris for model i kr.
1	x				1.500	100.000
2	x	x			1.500	150.000
3	x	x	x		2.500	190.000
4	x	x	x	x	2.500	345.000

Erfaringer med fritidspas viser, at det tager noget tid at udbrede kendskabet, og det er derfor forventningen, at den årlige udgift vil være stigende gennem en årrække, efterhånden som flere opdager tilbuddet.

I de beskrevne modeller er det anslået, at mindst 100 børn kan få tilskud, under forudsætning af at en del af børnene vælger foreninger, hvor kontingentet er lavere end det maksimale tilskud. Behovet i Lejre Kommune kan være større eller mindre, og der vil derfor være behov for at evaluere ordningen efter en periode, for at se på om budgettet er passende.

Hvis der afsættes midler til etablering af fritidspas i Lejre Kommune, vil administrationen udarbejde en konkret model baseret på det afsatte budget til politisk godkendelse.

Bilag

Bilag 1 - Fritidspas-analyse

Bilag 2 - IDAN's rapport om erfaringer med fritidspas i de danske kommuner

Punkt 6: KFT - Evaluering af Anlægspuljen

24-002386

Beslutning

Ad 1-5) Indstillingerne tiltrådt.

Ad 6) Indstillingen anbefales.

Resumé

I forbindelse med vedtagelse af budget 2025 og overslagsår blev der etableret en anlægspulje på 5 millioner kr. årligt, som skal understøtte den fortsatte udvikling og fremtidssikring af faciliteter på kultur- og fritidsområdet. Midlerne for 2025 blev fordelt på udvalgets møde første gang den 2. december 2024. Udvalget har ønsket at evaluere proces, kriterier mv.

Administrationen har evalueret forløbet med de involverede parter og præsenterer nogle forslag til tilpasninger, herunder at der etableres en pulje til uforudsete udgifter, og at udvalget godkender kriterier for mellemfinansiering. Der er desuden indarbejdet to modeller for gennemførelse af projekter, afhængig af hvem der skal opføre, eje og drifte projekterne. Der skal i denne sag tages stilling til, om disse ændringer kan godkendes.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at udvalget tager evalueringen til efterretning.
2. at Facilitetsudvalget skifter navn til Facilitetsrådet.
3. at der etableres en 3. pulje inden for rammen til uforudsete investeringer på 250.000 kr., og at administrationen kan bevillige op til 50.000 kr.
4. at puljen til uforudsete investeringer finansieres af de nuværende pris- og lønfremskrivninger samt puljen til etablering af nye fritidsfaciliteter.
5. at de tilpassede kriterier for Anlægspuljen godkendes.
6. at kriterier for mellemfinansiering godkendes.

Beslutningskompetence

Ad 1-5) Udvalget for Kultur, Fritid & Turisme.

Ad 6) Kommunalbestyrelsen.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen besluttede i forbindelse med budget 2024-2027 at afsætte en anlægspulje på 5 millioner kroner årligt til at imødekomme de mange ønsker på kultur- og fritidsområdet. På mødet i Udvalget for Kultur, Fritid & Turisme den 8. april 2024 godkendte udvalget kriterierne for puljen, og det blev besluttet at nedsætte et facilitetsudvalg, som vurderer og prioriterer de indkomne forslag og giver en anbefaling til Udvalget for Kultur, Fritid & Turisme.

Udvalget for Kultur, Fritid & Turisme besluttede også, at Anlægspuljen deles i to puljer: en pulje på 1 mio. kr. til understøttelse af eksisterende faciliteter og en pulje på 4 mio. kr. til etablering af nye fritidsfaciliteter, anlæg og større projekter. Puljerne kan anvendes på tværs, hvis der er midler i den ene pulje, som ikke benyttes, og de dækker som udgangspunkt ikke almindelig drift og vedligehold af faciliteter.

Der var ansøgningsfrist til Anlægspuljen den 1. september 2024. Efterfølgende blev de 18 ansøgninger screenet af administrationen, inden de blev præsenteret for Facilitetsudvalget, som foreslog en fordeling af puljens midler til Udvalget for Kultur, Fritid & Turisme. Udvalget behandlede ansøgningerne på mødet i december 2024.

Efterfølgende har administrationen evalueret anlægspuljen ved at sende en række evalueringsspørgsmål til medlemmerne af Facilitetsudvalget og de foreninger, som har søgt Anlægspuljen i 2024. Evalueringsspørgsmål og svar fremgår af vedlagte bilag. 8 medlemmer af Facilitetsudvalget og 6 ansøgere har svaret på spørgeskemaet.

Overordnet set udtrykkes relativ høj tilfredshed med puljen og processen. Det område, der er lavest tilfredshed med, er kommunikation generelt set - både i forhold til synlighed af puljen, men også i processen både i forhold til ansøgning, behandlingen af ansøgninger og den efterfølgende dialog.

Der er desuden nogle bemærkninger til sammensætning af Facilitetsudvalget og hvilke projekter, der bør være omfattet af puljen

Anbefalinger til ændringer

På baggrund af erfaringer fra første uddeling af puljen, samt tilbagemelding fra de involverede parter, har administrationen udarbejdet en række tilpasninger, som er indarbejdet i de vedlagte kriterier. Det er bl.a. indarbejdet, at:

- Facilitetsudvalget skifter navn til Facilitetsrådet, da der er tale om et rådgivende organ. Vedlagt er kommissorium tilpasset det nye navn.
- tilskuddet skal bruges det år, der er modtaget tilsagn, men der kan ansøges om at overføre midlerne til året efter. Dette gøres, fordi det ikke er muligt at binde Kommunalbestyrelsen ud over det godkendte budget i indeværende år. Ansøgning om overførsel af tilskud medtages i overførselssagen, som behandles af Kommunalbestyrelsen i december måned.
- bevillingen er til rådighed i 3 år fra den sidste bevilling, man har modtaget. Herefter inviterer administrationen til en dialog om forventede konkrete tiltag og planer, så det bliver tydeligt, hvordan midlerne konkret og inden for nærmeste fremtid kommer borgerne i Lejre Kommune til gode. Dette gøres for at undgå, at Anlægspuljen bliver uforholdsmæssig stor med ubrugte midler, der skal overføres fra år til år.
- det er muligt at søge puljen flere år i træk til samme projekt og på den måde spare op. Det kræver dog, at der ansøges om overførsel af bevillingen.
- ved ansøgning skal det angives, om ansøger ønsker, at Lejre Kommune er bygherre samt står for den fremtidige drift af faciliteten.
- der skal aflægges regnskab for de afholdte udgifter.
- der kan søges om mellemfinansiering, hvis foreningen har likviditetsmæssige udfordringer i et projekt, som har fået tilskud fra Anlægspuljen. Det kan fx ske, fordi tilskud fra fonde og lignende som udgangspunkt først udbetales, efter projektet er afsluttet. Der er vedlagt kriterier for mellemfinansiering.

Der har efter bevillingerne i 2024 været en række drøftelser med bl.a. ansøgerne om, hvem der skal bygge, eje og drifte faciliteterne. Administrationen foreslår derfor, at der i kriterierne indarbejdes to modeller, som ansøger skal vælge imellem, når Anlægspuljen søges. Dette gøres bl.a. for at sikre en kvalificeret screening af projekterne inden bevilling, da der kan være stor forskel på etableringsudgift og drift afhængig af om det er en forening, der bygger med frivillige kræfter, eller om det er Lejre Kommune, der er bygherre. Samtidig er det vanskeligt for Lejre Kommune at overtage et anlæg, som kommunen ikke har været involveret i opførelsen af. De to foreslåede modeller er:

Model 1: Lejre Kommune bygger, ejer og drifter faciliteten. Denne model forudsætter, at Kommunalbestyrelsen afsætter midler til drift af faciliteten.

Model 2: ansøger bygger, ejer og drifter faciliteten. Der er i denne model indarbejdet kriterier for mellemfinansiering. I denne model vil der ofte være en brugsaftale om kommunalt areal, og foreningen kan eventuelt ansøge om lokaletilskud.

En tredje pulje

Der har desuden vist sig et behov for, at Anlægspuljen kan rumme pludseligt opståede kritiske investeringer. Det kunne fx være en projektor til Hvalsø Bio.

Administrationen foreslår derfor, at der oprettes en 3. pulje til uforudsete investeringer, hvor der afsættes 250.000 kr. Det foreslås, at denne pulje dels kan dække nye behov, som er opstået efter, at Anlægspuljen blev fordelt. Desuden kan pulje dække uforudsete udgifter i projekter, som har fået tilskud fra Anlægspuljen. Det kan være i tilfælde, hvor et projekt bliver dyrere end forventet på grund af uforudsete udgifter.

Da pludseligt opståede situationer kan kræve en hurtig afklaring, foreslår administrationen, at der administrativt kan bevilliges op til 50.000 kr., og at større beløb skal bevilliges af udvalget.

Udtalelser

Administrationen har sendt en række evalueringsspørgsmål til medlemmerne af Facilitetsudvalget og de foreninger, som har søgt Anlægspuljen i 2024. 8 medlemmer af Facilitetsudvalget og 6 ansøgere har svaret på spørgeskemaet.

Overordnet set udtrykkes relativ høj tilfredshed med puljen og processen. Det område, der er lavest tilfredshed med, er kommunikation generelt set - både i forhold til synlighed af puljen, men også i processen både i forhold til ansøgning, behandlingen af ansøgninger og den efterfølgende dialog.

Der er desuden nogle bemærkninger til sammensætning af Facilitetsudvalget, og hvilke projekter der bør være omfattet af puljen.

Administrationens vurdering

Administrationen oplever generelt en stor tilfredshed hos foreningerne med den nye ordning, og det er administrationens vurdering, at puljen understøtter mulighederne for at udvikle kultur- og fritidsfaciliteterne på en god måde.

Administrationen har samtidig søgt at inddrage udvalgets opmærksomhedspunkter.

Tilbagemeldingerne vedr. kommunikationen omkring puljen vil administrationen tage med sig i det kommende arbejde med Anlægspuljen, så der fremadrettet opleves synlighed i forhold til puljen og i særdeleshed i forhold til processen.

Med de tilpassede kriterier er det desuden administrationens vurdering, at ansøgere understøttes bedre, da der er bedre synlighed om de forskellige muligheder for at gennemføre projekterne og en tydeligere forventningsafstemning.

Økonomi og finansiering

Der er i 2025 afsat et rådighedsbeløb på 5,172 mio. kr. efter pris- og lønfremskrivninger fra 2024 til 2025 på 0,172 mio. kr. på "anlæg 440, Investeringsplan for udearealer idræt+ fritidsområdet." under Udvalget for Kultur, Fritid & Turisme.

Administrationen foreslår, at den 3. pulje til uforudsete udgifter finansieres af de nuværende pris- og lønfremskrivninger samt puljen til etablering af nye fritidsfaciliteter.

Puljerne vil dermed se således ud:

Pulje 1: Understøttelse af eksisterende faciliteter 1 mio. kr.

Pulje 2: Etablering af nye fritidsfaciliteter 3,922 mio. kr.

Pulje 3: Uforudsete investeringer 250.000 kr.

Anlægspuljen er i 2025 på 5,172 mio. kr. Puljen vil blive fremskrevet fra 2025 til 2026 på baggrund af KL's pris- og lønskøn i juni måned. Dermed vil alle tre puljer formentlig have et lidt højere beløb, end de ovenstående, når de skal fordeles sidst på året.

Bilag

Bilag 1 - Evaluering Anlægspuljen

Bilag 2 - Kommissorium Facilitetsråd

Bilag 3 - Forslag til nye kriterier for Anlægspuljen

Bilag 4 - Forslag til kriterier for mellemfinansiering

Bilag 5 - Nuværende kriterier for Anlægspuljen

Punkt 7: KFT/BU - Juniormesterlæreordning

25-000418

Beslutning

Indstillingerne anbefales for så vidt angår udvalgets områder.

Resumé

Aftale om folkeskolens kvalitetsprogram - frihed og fordybelse blev indgået med et bredt flertal den 19. marts 2024. Et af de 33 initiativer er, at kommunerne fra skoleåret 2025/2026 skal tilbyde en juniormesterlæreordning for elever i 8. og 9. klasse. Juniormesterlæreordningen skal give elever i 8. og 9. klasse mulighed for at vælge en mere praktisk orienteret skolegang, der kombinerer undervisning i folkeskolen med praktik eller praktiske undervisningsforløb.

Udvalget for Børn & Ungdom blev på møde den 4. marts 2025 orienteret om, at der i Lejre Kommune etableres lokale løsninger på den enkelte skole fra skoleåret 2025/2026. Den 31. marts 2025 er bekendtgørelse om juniormesterlære blevet offentliggjort, og den giver anledning til yderligere politisk behandling på en række områder.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at Kommunalbestyrelsen delegerer kompetencen til at fastsætte frister for, hvornår en elev senest skal have tilmeldt sig juniormesterlære for at have krav på at deltage i ordningen i 8. eller 9. klasse i det pågældende skoleår til centerchefen i Center for Børn & Læring.
2. at Kommunalbestyrelsen fastsætter 1. marts som seneste årlige frist for, at elever i 9. klasse kan framelde sig juniormesterlæreordningen og have krav på at kunne overgå til den almindelige undervisning med henblik på at afslutte 9. klasse med folkeskolens afgangseksamen i det pågældende skoleår.
3. at Kommunalbestyrelsen delegerer kompetencen til at føre tilsyn med praktik i virksomheder og med praktiske undervisningsforløb på uddannelsesinstitutioner til skolens leder.
4. at Kommunalbestyrelsen beslutter, at Ungdomsskolens tilbud omfatter praktiske undervisningsforløb til elever i juniormesterlæreordningen.
5. at Kommunalbestyrelsen delegerer kompetencen til at fastlægge rammer for indhold af de praktiske undervisningsforløb på Ungdomsskolen til centerchefen i Center for Børn & Læring.
6. at Kommunalbestyrelsen delegerer kompetencen til at indgå driftsoverenskomster om praktiske undervisningsforløb med institutioner for erhvervsrettet uddannelse eller med institutioner for forberedende grunduddannelse til centerchefen i Center for Børn & Læring.
7. at den tildelte økonomiske ramme i relation til kvalitetsprogrammet fordeles af centerchefen for Center for Børn & Læring i relation til de beskrevne indsatser omkring juniormesterlære.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen.

Sagsfremstilling

Aftale om folkeskolens kvalitetsprogram - frihed og fordybelse blev indgået med et bredt flertal den 19. marts 2024. En af grundtankerne og intentionerne bag den politiske aftale er at sætte folkeskolen mere fri og skabe fleksibilitet i forhold til, hvordan skolen tilrettelægges lokalt, så elevernes faglige udvikling og dannelse kommer i fokus. Et af de 33 initiativer er, at kommunerne fra skoleåret 2025-2026 skal tilbyde en juniormesterlæreordning for elever i 8. og 9. klasse. Juniormesterlæreordningen skal give elever i 8. og 9. klasse mulighed for at vælge en mere praktisk orienteret skolegang, der kombinerer undervisning i folkeskolen med praktik eller praktiske undervisningsforløb.

Udvalget for Børn & Ungdom blev på møde den 4. marts 2025 orienteret om, at der i Lejre Kommune etableres lokale løsninger på den enkelte skole fra skoleåret 2025-2026. Disse vil blive evalueret i løbet af skoleåret, og det vil blive vurderet af skolelederne, om der kan anbefales andre mere centrale løsninger.

Den 31. marts 2025 er bekendtgørelse om juniormesterlære blevet offentliggjort og er vedlagt sagen som bilag. Bekendtgørelsen indeholder de nærmere regler om juniormesterlæreordningen, herunder blandt andet om til- og framelding, tilsyn med praktik og praktiske undervisningsforløb, indgåelse af driftsoverenskomster m.v. Bekendtgørelsen giver anledning til yderligere politisk behandling på en række områder i forhold til juniormesterlæreordningen.

Fastsættelse af frister

Ifølge bekendtgørelsen kan Kommunalbestyrelsen forud for hvert skoleår fastsætte frister for, hvornår en elev senest skal have tilmeldt sig juniormesterlære for at have krav på at deltage i ordningen i 8. eller 9. klasse i det pågældende skoleår. Kommunalbestyrelsen kan desuden fastsætte en frist for, hvor sent i 9. klasse elever i juniormesterlæreordningen kan fremelde sig deres juniormesterlære og have krav på at kunne overgå til den almindelige undervisning med henblik på at afslutte 9. klasse med folkeskolens afgangseksamen i det pågældende skoleår. Fristen kan ikke ligge før den 1. marts i det pågældende skoleår.

Fastsættelse af frister har været drøftet med skolelederne den 7. april 2025, og på den baggrund anbefales det, at den 1. marts bliver fastsat som seneste frist for, hvor sent i 9. klasse elever i juniormesterlæreordningen kan fremelde sig deres juniormesterlære og have krav på at overgå til almindelig undervisning med henblik på at afslutte 9. klasse med folkeskolens afgangseksamen. Sammen med skolelederne blev fristen for tilmelding til selve juniormesterlæreordningen også drøftet. Her anbefales det, at kompetencen delegeres til centerchefen, så det administrativt er enkelt at indføre en frist for tilmelding senere ved behov.

Tilsyn med praktik i virksomheder og med praktiske undervisningsforløb

Det påhviler eleven og forældrene at finde en praktikplads i en virksomhed og indgå en praktikaftale. Aftalen skal indeholde de oplysninger, der er nødvendige for, at skolens leder kan vurdere om praktikaftalen kan godkendes. Kommunalbestyrelsen tilbyder praktiske undervisningsforløb til elever, der ikke har en godkendt praktikplads i en virksomhed.

Kommunalbestyrelsen skal føre tilsyn med praktik i virksomheder. Kommunalbestyrelsen fører tilsyn med, at praktikken lever op til den godkendte praktikaftale, og tilsynet omfatter både de fysiske rammer om praktikken, praktikkens indhold, elevens fremmøde og udbytte af praktikken.

Kommunalbestyrelsen skal ligeledes føre tilsyn med de praktiske undervisningsforløb, der varetages i henhold til driftsoverenskomster på en institution for erhvervsrettet uddannelse eller en institution for forberedende grunduddannelse. Tilsynet skal sikre, at de praktiske undervisningsforløb lever op til kravene i folkeskoleloven og rammerne i driftsoverenskomsten. Tilsynet omfatter både de fysiske rammer, elevernes fremmøde og udbyttet af undervisningsforløbet.

Tilsynene har løbende været drøftet med skolelederne, senest den 7. april 2025, og på baggrund heraf anbefales det, at kompetencen delegeres til skolelederen.

Indgåelse af driftsoverenskomster

Kommunalbestyrelsen skal indgå driftsoverenskomster med hver af de uddannelsesinstitutioner, der modtager juniormesterlærelever i praktiske undervisningsforløb, det vil sige institutioner for erhvervsrettet uddannelse og institutioner for forberedende grunduddannelse.

Kommunalbestyrelsen fastsætter sammen med institutionen for erhvervsrettet uddannelse eller institutionen for forberedende grunduddannelse inden for rammerne af folkeskoleloven kravene til den undervisning og det forløb, der indgås driftsoverenskomst om.

Driftsoverenskomsten skal som minimum indeholde vilkår og oplysninger om følgende:

- 1) Indholdet i, organiseringen af, og tilrettelæggelse af de praktiske undervisningsforløb, herunder om den løbende evaluering og dialog med elevens folkeskole om juniormesterlæreforløbet.
- 2) Tilsyn med eleverne, herunder tilsyn i forbindelse med befordring mellem undervisningssteder.
- 3) Tilsyn med om eleverne møder til undervisningen, herunder fraværsregistrering, jf. bekendtgørelse om elevs fravær i folkeskolen.
- 4) Kommunalbestyrelsens krav til pædagogiske kompetencer hos det undervisende personale.
- 5) Finansiering, herunder institutionens budget for forløbet og krav til institutionens aflæggelse af delregnskab til kommunen.
- 6) Tilrettelæggelse af tilsyn med undervisningen.
- 7) Ordensregler mv. og hvilken procedure der skal følges ved iværksættelse af foranstaltninger ved overtrædelse af reglerne.

Det anbefales, at kompetencen til at indgå driftsoverenskomster med institutioner for erhvervsrettet uddannelse eller institutioner for forberedende grunduddannelse delegeres til centerchefen, så det administrativt er enkelt at indgå driftsoverenskomster om praktiske undervisningsforløb, hvis dette bliver et behov.

Ungdomsskolen

Kommunalbestyrelsen kan efter ungdomsskoleloven beslutte, at ungdomsskoletilbuddet skal omfatte praktiske undervisningsforløb til elever i juniormesterlæreordningen.

Det fremgår af bekendtgørelsen om juniormesterlære, at Kommunalbestyrelsen fastlægger rammer for indhold af de praktiske undervisningsforløb på en kommunal ungdomsskole.

Der er ikke behov for at indgå driftsoverenskomst med ungdomsskoler, fordi de er underlagt kommunalbestyrelsens instruktionsbeføjelse. Ungdomsskolen er i dag en tæt samarbejdspartner med de almene folkeskoler og det er derfor naturligt, at der kan foregå praktiske forløb også i Ungdomsskolens regi. Det kræver en tydelig samarbejdsaftale inklusive en økonomisk ramme, hvis Ungdomsskolen skal varetage denne opgave. Ungdomsskolen har erfaringer med at arbejde med unge mennesker i praktiske fag og sammenhænge både fra arbejdet i Plan B og fra Ungdomsskolens udbudte fag.

Det anbefales, at kompetencen til at fastlægge rammer for indhold af praktiske undervisningsforløb på Lejre Ungdomsskole delegeres til centerchefen for Center for Børn & Læring, så det administrativt er enkelt at fastlægge rammer for indhold af undervisningsforløb til juniormesterlæreordningen på Lejre Ungdomsskole.

Administrationens vurdering

Det er administrationens vurdering, at det med de forslag til delegering af kompetencer, som er nævnt i sagen, vil være muligt at træffe hurtige afgørelser tæt på den enkelte elev om godkendelser af tilsyn, aftaler mv., som vil være til gavn for de elever, som ønsker at benytte juniormesterlæreordningen. Det er endnu ikke klarlagt, hvor mange elever fra hvilke skoler som vil vælge ordningen i skoleåret 2025-2026.

Økonomi og finansiering

De nye kommunale opgaver i forbindelse med skolernes kvalitetsprogram (skolens timebank, herunder styrket indsats i dansk og matematik, flere praktiske fag, øget aktivitet i fritidstilbud, juniormesterlære og erhvervspraktik), giver kommunerne merudgifter fra 1. august 2025. Herudover medfører aftalen kommunale mindre udgifter på henholdsvis afskaffelse af understøttende undervisning (UUV) og ny fagtimetalsfordeling.

Bestemmelserne om juniormesterlære træder i kraft fra 1. august 2025 og skal dermed kunne tilvælges fra skoleåret 2025-2026.

Lejre Kommune vil med midtvejsreguleringen for 2025 modtage ca. 300.000 kr. til de samlede initiativer i Kvalitetsprogrammet for 2025. Dette dog med 5/12-effekt for 2025.

For 2026 modtager Lejre Kommune ca. 1,23 mio. kr., i 2027 ca. 1,46 mio. kr., i 2028 ca. 2,45 mio. kr., i 2029 ca. 2,48 mio. kr. og i 2030 ca. 2,51 mio. kr. Det varige niveau for merudgifter nås i 2030.

Bloktilskudsmidlerne for 2025 modtages via midtvejsreguleringen og vil blive udmøntet og indarbejdet i budgetterne i forbindelse med FR2 her i 2025.

Da det endnu ikke er klarlagt, hvor mange elever fra hvilke skoler som vil vælge juniormesterlæreordningen, vil midlerne tildeles efter behov i relation til aftaler, behov og de enkelte skoler efter dialog med skolelederne.

Bilag

Bilag 1 - Bekendtgørelse om juniormesterlære

Punkt 8: EKL/KFT/SSÆ/BU/TMB/JAI - Forventet regnskab 1 - 2025

25-003110

Beslutning

Indstillingerne anbefales for så vidt angår udvalgets områder.

Resumé

Forventet regnskab 1 for 2025 giver et samlet overblik over det forventede regnskabsresultat for Lejre Kommune i 2025. Det overordnede billede er, at der generelt set er godt styr på økonomien i Lejre Kommune.

Forventninger til regnskabet for 2025 viser mindreforbrug eller budgetoverholdelse på samtlige udvalgsområder i Lejre Kommune på nær Udvalget for Job, Arbejdsmarked & Integration.

Opmærksomheden henledes dels på et mindreforbrug på det specialiserede børneområde på 5,5 mio. kr. samt et mindreforbrug på Familiehuset på 0,5 mio. kr., et mindreforbrug på det specialiserede voksenområde på 1,0 mio. kr. samt et mindreforbrug på velfærds- og omsorgsområdet på 3,7 mio. kr. Der har gennem flere år været fokus på faglig og økonomisk styring på områderne, og det fortsatte fokus vedbliver i 2025.

På Udvalget for Job, Arbejdsmarked & Integration ses på nuværende tidspunkt budgetoverskridelse. Administrationen forventer en kompensation som følge af midtvejsregulering af udgifterne på beskæftigelsesområdet. Reformarbejdet på beskæftigelsesområdet giver usikkerhed i forhold til regnskabsresultatet for 2025.

Hovedkonklusionerne i Forventet regnskab 1 er:

- Mindreforbrug på samlet set 7,96 mio. kr. vedrørende områder med overførselsadgang
- Mindreforbrug på 5,66 mio. kr. vedrørende områder uden overførselsadgang
- Mindreforbrug på 61,7 mio. kr. i forhold til korrigeret budget for anlægsprojekterne

Forklaring på afvigelserne er nærmere beskrevet i bilag 1 - Uddybning af forventninger på udvalgsniveau og politikområder.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at Forventet regnskab 1 - 2025 godkendes.
2. at administrative budgetkorrektioner (omplacering mellem bevillinger, som samlet går i 0) jf. bilag 2, godkendes.
3. at tillægsbevillinger på netto 142 t. kr. i 2025, og 132 t. kr. fra 2026 til 2029 jf. bilag 3 godkendes.
4. at der gives en bevilling på 492 t. kr. til kollektiv modregning af betinget bloktilskud, som finansieres af kassen.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen.

Sagsfremstilling

Forventet regnskab 1 for 2025 omfatter alle kommunens udgiftstyper såvel drifts- og anlægsudgifter som indtægter, renter og lån.

Nedenstående tabel 1 viser et mindreforbrug på de skattefinansierede nettodriftsudgifter på 14,1 mio. kr. og et merforbrug på 0,5 mio. kr. vedrørende de brugerfinansierede områder (renovation og rotter), således at der i alt forventes et mindreforbrug på 13,6 mio. kr. i forhold til korrigeret budget efter vedtaget Forventet regnskab 1.

Tabel 1: Forventet årsresultat for Lejre Kommune 2025

Resultatopgørelse (mio. kr.)	Oprindeligt budget	Korrigeret budget	Korrigeret budget efter vedtaget FR1-25	Forventet regnskab 2025	FV. regnskabsafvigelse i forhold til:	
					Merforbrug = +	Mindreforbrug = -
					Korr. budget	Korr. budget efter vedtaget FR1-25
Indtægter	-2.227,8	-2.227,8	-2.227,3	-2.227,3	0,5	0,0
Skattefinansierede nettodriftsudgifter	2.049,6	2.081,4	2.081,2	2.067,1	-14,2	-14,1
Brugerfinansierede udgifter	-5,0	-5,0	-5,0	-4,5	0,5	0,5
Anlægsudgifter	99,1	281,0	281,0	219,3	-61,7	-61,7
Køb og salg af grund og bygninger	0,0	0,1	0,1	0,0	-0,1	-0,1
Optagne lån	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Renter	5,0	5,7	5,7	1,0	-4,7	-4,7
Afdrag på lån	39,2	39,2	39,2	39,5	0,3	0,3
Balanceforskydninger	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kasseopbygning	39,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Udgifter i alt	2.187,9	2.402,3	2.402,2	2.322,4	-79,9	-79,8
Likviditetsunderskud (+)						
Likviditetsoverskud (-)	-39,9	174,5	174,9	95,1	-79,4	-79,8

Hovedresultaterne i Forventet regnskab 1 for 2025 er:

- De skattefinansierede nettodriftsudgifter udviser et samlet mindreforbrug på 14,1 mio. kr. sammenlignet med det korrigerede budget.
- Området finansieret af brugerne (renovation og rottebekæmpelse) viser et merforbrug på 0,5 mio. kr.
- Anlægsudgifterne forventes at beløbe sig til 219,7 mio. kr. i 2025. Dette tal inkluderer både projekter overført fra 2024 og udgifter, der forventes overført til 2026.
- På afdrag på lån forventes et merforbrug på 0,5 mio. kr.
- På renter forventes et mindreforbrug på 4,7 mio. kr.
- Der forventes et likviditetsunderskud (kasseforbrug) på 95,1 mio. kr.
- Kasseforbruget i 2025 forventes at blive 79,8 mio. kr. lavere end budgetteret, hvilket i høj grad skyldes at anlægsudgifterne forventes at blive lavere end det korrigerede budget.
- Forventet regnskab 1 er baseret på forbruget og det korrigerede budget pr. 31. marts 2025. Beslutningerne truffet af Kommunalbestyrelsen den 28. april 2025 er ikke inkluderet i den ovenstående oversigt.
- Der forventes mindreindtægter på 0,5 mio. kr. Det skyldes, at kommunerne under ét overskrider de aftalte rammer for deres budgetterede serviceudgifter med 100,5 mio. kr. Efter gældende regler vil budgetoverskridelsen blive kollektivt modregnet i udbetalingen af det betingede bloktilskud til kommunerne. Lejre Kommunes andel er 492 t. kr.

Forventninger til årsresultatet fordelt på politikområder fremgår af bilag 1, hvor der også er detaljerede forklaringer opdelt efter udvalgsområder. I denne sagsfremstilling er kun fremhævet de væsentligste forklaringer, og de er beskrevet helt kort, men ellers henvises til bilag 1 for en nærmere beskrivelse af de enkelte områder.

I nedenstående beskrives væsentlige afvigelser i Forventet regnskab 1.

Drift

De samlede driftsudgifter skønnes at udgøre 2.067,1 mio. kr. i forhold til korrigeret budget på 2081,2 mio. kr. inklusive budgetomplaceringer og ansøgte tillægsbevillinger. Det er knap 14 mio. kr. under det korrigerede budget.

Forventninger til regnskabet for 2025 viser mindreforbrug eller budgetoverholdelse på samtlige udvalgsområder i Lejre Kommune på nær Udvalget for Job, Arbejdsmarked & Integration. Opmærksomheden henledes dels på et mindreforbrug på det specialiserede børneområde på 5,5 mio. kr. samt et mindreforbrug på Familiehuset på 0,5 mio. kr., et mindreforbrug på det specialiserede voksenområde på 1,0 mio. kr. samt et mindreforbrug på velfærds- og omsorgsområdet på 3,7 mio. kr.

Det specialiserede voksen-, børne- og ungeområde og specialundervisning

Områderne har været i fokus i flere år, og med budget 2024 blev der igangsat indsatser på områderne. Der har gennem

flere år været fokus på faglig og økonomisk styring på områderne, og det fortsatte fokus vedbliver i 2025.

På det specialiserede voksenområde forventes et mindreforbrug på 1,0 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget, inklusive budgetomplaceringer.

Indsætterne handler om at tilbyde forskellige former for hjælp og støtte til borgerne, således at de ikke får behov for et decideret botilbud. Der forventes 9,5 færre omregnede helårsborgere i botilbud end budgetlagt.

På det specialiserede børne- og ungeområde inklusive Familiehuset forventes et mindreforbrug på 6,0 mio. kr. i forhold til korrigeret budget, inklusive budgetomplacering. Der forventes et mindreforbrug på 5,5 mio. kr. på det specialiserede børneområde, der skyldes færre anbragte børn og unge på anbringelsesområdet end budgetteret, færre forebyggende foranstaltninger end budgetteret, færre ungdomskriminalitetsager og ligeledes færre i særlige dagtilbud, end hvad der har været budgetteret med. Der forventes et mindreforbrug på Familiehuset på 0,5 mio. kr., der skyldes vakante stillinger.

På specialundervisning forventes et merforbrug på 0,9 mio. kr. i forhold til korrigeret budget, inklusive budgetomplaceringer. Merforbruget skyldes flere udgifter end forventet i relation til transformationen af området og et fokus på, at omstillingen skal ske gradvist, således at organisationen kan følge med. Der er samtidig tilført midler til Firkløverskolen i relation til den økonomiske tildeling, som blev besluttet i forlængelse af specialanalysen. Dertil kommer, at der blev overført et merforbrug fra 2024. Forbruget følges tæt, ligesom der sker et øget fokus på effekten af kompetenceudviklingsmidlerne på tværs af skolerne, så endnu flere børn kan mødes på bedst mulig vis og udvikles og trives.

Velfærd og Omsorg

På politikområde Velfærd og Omsorg forventes et mindreforbrug på 3,7 mio. kr. i forhold til korrigeret budget, såfremt ansøgte budgetomplaceringer og tillægsbevillinger godkendes og indarbejdes i budgettet. Det skyldes primært mindreforbrug på visitationen, genoptræning samt aktivitetscentre.

Der har først på året været færre timer til kommunal og privat leverandør afledt af nedgang i opgaver i to distrikter samt meget få timer til fritvalgsbevis. På Genoptræning forventes mindreforbrug som følge af øget investering i rehabilitering og forebyggelse. På Aktivitetscentre forventes et mindreforbrug ud fra planlægning af året.

Der sker flere administrative omplaceringer ved Forventet regnskab 1. Af budget til ældrereformen fordeles en andel til kvalitetsløft i ældreplejen på 2,5 mio. kr., der skal bidrage til omstilling, kontinuitet og øget kvalitet. Ud af de 2,5 mio. kr. tildeles Plejehjemmet Ammershøjparken, Bøgebakken Plejehjem og Hvalsø Plejehjem samlet 1,4 mio. kr. Midlerne fordeles med 1/3 til hvert plejehjem i stedet for ud fra lønudgift, da Hvalsø Plejehjem ikke har stordriftsfordele. De resterende 1,1 mio. kr. tildeles Hjemme- og Sygepleje og Rehabilitering.

Beskæftigelse

På Udvalget for Job, Arbejdsmarked & Integration ses på nuværende tidspunkt budgetoverskridelse. Merforbruget ses blandt andet på stigning i antallet af jobparate kontanthjælpsborgere siden oktober 2024, fleksjobområdet (fleksjob og ledighedsydelse) er generelt i vækst. Herudover er der flere fuldtidspersoner på jobafklaringsforløb og på førtidspension end budgetlagt samt flere modtagere af sygedagpenge og dagpenge end budgetlagt.

Der forventes en midtvejsregulering af stigning i udgifter på beskæftigelsesområdet, og hvis udgiftsniveauet fortsætter og ender med at ligge højere end aftaleniveauet imellem regeringen og KL i økonomiaftalen for 2025, vil det betyde en kompensation til kommunerne.

Der pågår aktuelt et større landspolitisk reformarbejde af beskæftigelsesområdet. Desuden er det blevet politisk aftalt, at kontanthjælps- og integrationsområdet skal have ny ydelsesstruktur. Det betyder blandt andet, at visse ydelser lægges sammen, og at satserne ændres. De økonomistyringsmæssige konsekvenser og de budget- og finansieringsmæssige konsekvenser er ikke kendte for nuværende. Derfor giver reformarbejdet på beskæftigelsesområdet en usikkerhed omkring regnskabsresultatet for 2025.

Servicerobusthedspuljen

Ved Forventet regnskab 1 har servicereobusthedspuljen et korrigeret budget på 10 mio. kr., og der forventes et mindreforbrug på 10 mio. kr. på nuværende tidspunkt, da midlerne endnu ikke er disponeret.

Regnskabet for 2024 på servicereobusthedspuljen viste et mindreforbrug på 3,0 mio. kr. og blev i overførselssagen, som Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen godkendte ved møderne i marts 2025, overført til 2025. Anvendelse og udmøntning af servicereobusthedspuljen for 2024 bliver behandlet i anden sag på møderne i Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen i maj 2025.

Byggesagsgebyr

Indtægterne på byggesagsgebyr forventes at blive på 0,75 mio. kr. ud af et budget på 2,6 mio. kr., hvilket svarer til en mindreindtægt på 1,85 mio. kr. Det skyldes blandt andet, at der kun opkræves gebyr for sager, der er indkommet efter 1. januar i 2024. Herudover er der budgetlagt med gebyr ved afslutningen af en byggesag (dette gælder først fra sager ansøgt efter 1. januar 2024), og det vurderes på nuværende tidspunkt, at der kan være flere års forsinkelse.

Der ses på nuværende tidspunkt mindre gebyr gennemsnitligt pr. sag, da det kun er sagsbehandling efter byggeloven, som gebyret kan opkræves for. Der vil senere på året blive fremlagt en sag omkring håndtering af mindreindtægt med henblik på en permanent løsning.

Anlæg

Der forventes anlægsudgifter på 219,7 mio. kr. i forhold til et korrigeret budget på 281 mio. kr. De forventede anlægsudgifter forventes dermed at være 61,3 mio. kr. under korrigeret budget. Forbruget på anlæg lå i 2023 på 77 mio. kr. og i 2024 på ca. 106 mio. kr. Forbrugsprocenten pr. 31. marts 2025 ligger på 6,59 %. Ud fra tidligere års forbrug samt forbrugsprocenten ved Forventet regnskab 1 forventes forbruget på anlæg at ligge under nuværende indmeldte forventninger til forbrug.

Likviditet

Aktuelt har Lejre Kommune pr. 31. oktober 2024 en gennemsnitlig likviditet på 296,1 mio. kr. (gennemsnit over 365 dage). Der forventes ikke store udsving i dette tal i løbet af 2025.

Sagens forløb

05/05/2025 Udvalget for Erhverv, Klima og Lokal udvikling - 2022-2025

Indstillingerne anbefales for så vidt angår udvalgets områder

Bilag

Bilag 1 - Bemærkninger til Forventet Regnskab 1.docx

Bilag 2 - Budgetomplaceringer

Bilag 3 - Tillægsbevillinger

Bilag 4 - FR1-25 fordelt på bevillinger

Bilag 5 - Anlægsopfølgning 2025

Bilag 6 - Indtægter

Bilag 7 - Pædagogisk personale i dagtilbud FR1

Punkt 9: KFT - Eventuelt

Beslutning

Intet under dette punkt.

Punkt 10: KFT - Godkendelse af referat

Beslutning